

Anonimizētā versija

Tulkojums

C-687/21 – 1

Lieta C-687/21

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2021. gada 16. novembris

Iesniedzējtiesa:

Amtsgericht Hagen (Vācija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2021. gada 11. oktobris

Prasītājs:

BL

Atbildētāja:

Saturn Electro-Handelsgesellschaft mbH Hagen

[..]

Amtsgericht Hagen [Hāgenes pirmās instances tiesas]

Lēmums

Lietā

BL, [..], 44319 Dortmunde [*Dortmund*],

prasītājs,

[..]

pret

Saturn Electro-Handelsgesellschaft mbH Hagen, [..] Hāgene [*Hagen*],

atbildētāja,

[..]

Eiropas [Savienības] Tiesai tiek lūgts sniegt atbildes uz šādiem jautājumiem:

1. Vai ES Vispārīgās datu aizsardzības regulas noteikums par kompensāciju (VDAR 82. pants) nav piemērojams kompensācijai par nemateriālu kaitējumu, jo trūkst noteiktības attiecībā uz piemērojamajām tiesiskajām sekām?

2. Vai, lai varētu pieprasīt kompensāciju, ir nepieciešams, lai papildus aizsargājamu datu neatļautas izpaušanas trešai personai faktiski būtu konstatēts, ka kompensācijas pieprasītājam ir nodarīts nemateriāls kaitējums?

3. Vai, lai būtu noticis Vispārīgās datu aizsardzības regulas pārkāpums, pietiek ar to, ka datu subjekta dati (vārds, adrese, profesija, ienākumi, darba devējs) datus apstrādājošā uzņēmuma darbinieku pielautas kļūdas dēļ ir izdrukāti uz papīra un uz papīra izdrukātā formā nodoti trešai personai?

4. Vai ir notikusi nelikumīga datu turpmākā apstrāde, nejauši nododot (izpaužot) tos trešai personai, ja uzņēmuma darbinieki aiz pārskatīšanās ir izdrukātā formā nodevuši trešai personai datus, kas parasti tiek saglabāti elektroniskās datu apstrādes ierīcē (Vispārīgās datu aizsardzības regulas 2. panta 1. punkts, 5. panta 1. punkta f) apakšpunkts, 6. panta 1. punkts un 24. pants)?

5. Vai ir nodarīts nemateriāls kaitējums Vispārīgās datu aizsardzības regulas 82. panta izpratnē, ja trešā persona, kas ir saņēmusi personas datus saturošo dokumentu, nav iepazinusies ar šiem datiem pirms papīra formas dokumenta, kurā šī informācija ir ietverta, atdošanas atpakaļ, vai, lai būtu nodarīts nemateriāls kaitējums Vispārīgās datu aizsardzības regulas 82. panta izpratnē, pietiek ar to, ka persona, kuras dati ir nelikumīgi izpausti, jūtas nepatīkami tādēļ, ka jebkādas personas datu nelikumīgas izpaušanas gadījumā nav izslēdzama iespēja, ka dati var tikt nodoti tālāk nezināmam skaitam personu vai pat izmantoti ļaunprātīgi?

6. Par cik smagu ir uzskatāms pārkāpums, ja datu nejausā nodošana trešajai personai ir novēršama, pastiprinot kontroli pār uzņēmumā izpalīgu statusā strādājošajiem darbiniekiem un/vai uzlabojot datu drošības organizāciju, piemēram, nodalot preču izsniegšanu un līgumu, it īpaši finanšu dokumentācijas, apstrādi, izmantojot atsevišķu izsniegšanas apliecinājumu vai uzņēmuma ietvaros nododot tālāk preču izsniegšanas personālam bez tā klienta iesaistīšanas, kuram ir izsniegti izdrukātie dokumenti, tostarp saņemšanas tiesības apliecinošs dokuments (Vispārīgās datu aizsardzības regulas 32. panta 1. punkta b) apakšpunkts un 2. punkts, kā arī 4. panta 7) apakšpunkts)?

7. Vai ar kompensāciju par nemateriālo kaitējumu tiek saprasta tāda soda piemērošana kā līgumsods?

Pamatojums

Tiesai ir jālemj par šādiem faktiskajiem apstākļiem:

Prasītājs pamatlietā ieradās atbildētāja uzņēmuma telpās, lai pasūtītu sadzīves tehnikas iekārtu, turklāt bija paredzēts, ka pirkuma cenu finansēs trešā puse.

Šajā nolūkā uzņēmuma darbinieks sagatavoja atbilstīgu pirkuma un kredīta līgumu, kas pēc tam tika saglabāts atbildētāja uzņēmuma automatiskajā elektroniskās datu apstrādes ierīcē.

Šajos dokumentos papildus klienta uzvārdam un vārdam bija norādīta arī adrese, dzīvesvieta, darba devējs, attiecīgie ienākumi, kādus klientam maksā darba devējs, un bankas rekvizīti.

Ar līguma noslēgšanu saistītās pārrunas un līguma noslēgšanas rezultāti tika atspoguļoti dokumentos, kas pēc tam, kad tos bija parakstījušas abas puses, izdrukātā formā tika izsniegti prasītājam.

Ar šiem dokumentiem, kas bija cieši sastiprināti kopā (sastiprināti ar skavām), viņš devās uz norādīto izsniegšanas vietu, kur citiem atbildētāja uzņēmuma darbiniekiem bija jāveic preces izsniegšana.

Tur preces izsniegšanu veica divi izpalīgu statusā strādājoši darbinieki. Tobrīd tur strādājošais priekšstrādnieks nodarbojās ar kādas citas preces izsniegšanu un neatradās tieši izsniegšanas vietā.

Priekšā iespraucās kāds trešais klients, taču darbinieki to nepamanīja, un šis klients saņēma no viņiem gan prasītāja pasūtīto sadzīves tehnikas iekārtu, gan attiecīgos līguma dokumentus, kurus prasītājs bija nodevis darbiniekiem un kuri cita starpā saturēja iepriekš minētos personas datus.

Trešā persona devās prom ar sadzīves tehnikas iekārtu un dokumentiem. Pēc tam priekšstrādnieks atklāja, ka ir pieļauta kļūda. Nākamās pusstundas laikā viņš centās panākt sadzīves tehnikas iekārtas un dokumentu atdošanu, un viņam tas arī izdevās. Prasītājs atguva dokumentus aptuveni 30 minūtes pēc dokumentu nodošanas trešai personai.

Atbildētājs mēģināja kā kompensāciju piedāvāt sadzīves tehnikas iekārtas bezmaksas nogādāšanu līdz prasītāja mājoklim, taču prasītājs to noraidīja kā nepietiekamu.

Tagad prasītājs pieprasa, lai atbildētāja uzņēmums samaksā sāpju naudu par nemateriālo kaitējumu, cita starpā pamatojot to arī ar Vispārīgo datu

aizsardzības regulu. Atbildētājs pret to iebilst, apgalvodams, ka nav noticis nedz Vispārīgās datu aizsardzības regulas pārkāpums, nedz arī nodarīts kaitējums.

Turklāt tas, vai ir noticis varbūtējs Vispārīgās datu aizsardzības regulas pārkāpums, ir atkarīgs no [pārkāpuma] smaguma elementa, kura šajā gadījumā nav. Datu ļaunprātīgas izmantošanas fakts, proti, tas, ka prasītāja personas datus ir izmantojusi trešā persona, netiek apgalvots un līdz šim arī nav konstatēts.

Tiesa uzskata – ja Vispārīgās datu aizsardzības regulas 82. panta noteikumi attiecībā uz tajā paredzēto kompensāciju par nemateriālo kaitējumu ir spēkā, varētu pastāvēt tiesības to saņemt, ja tas būtu radies jau brīdī, kad prasītāja personas datus saturošais dokuments papīra formā tika nodots trešai personai.

Lai kļiedētu šaubas par tiesas veiktās interpretācijas pareizību, šis prejudiciālais jautājums ir jāsaprot arī tādējādi, ka ir nepieciešams noskaidrot, vai tas, ka papīra formā izdrukāti dokumenti, kas satur elektroniskajā datu apstrādē iekļautus datus, nolaidības dēļ tiek nodoti trešai personai, jau pats par sevi principā ir Vispārīgās datu aizsardzības regulas pārkāpums, ko atbildētāja uzņēmums kategoriski apstrīd, jo uzņēmumam ir jāpierāda tā vainas neesamība.

Tāpat, interpretējot Vispārīgās datu aizsardzības regulas 82. pantu, ir nepieciešams noskaidrot, kādā mērā tiesības uz kompensāciju var nepastāvēt līdzatbildības dēļ. Vispārīgā datu aizsardzības regula neietver nekādus precizējumus attiecībā uz iepriekš minētajiem interpretācijas jautājumiem.

[..]